

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A1.

α) Σύμφωνα με το κείμενο η αλλαγή λόγω της αστικοποίησης στα είδη των τροφών επιβαρύνει σημαντικά το περιβάλλον. Επιπλέον τίθεται το ερώτημα κατά πόσο η φύση θα είναι σε θέση να εξακολουθήσει να παράγει τα αναγκαία για τη διατροφή προϊόντα, καθώς αυξάνονται οι διατροφικές απαιτήσεις εξαιτίας του υπερπληθυσμού και της υπέρμετρης κατανάλωσης. (51 λέξεις)

ΣΧΟΛΙΑ: η περίληψη ήταν απαιτητική και θεωρούμε πως θα δυσκόλεψε αρκετούς μαθητές. Ο ένας λόγος είναι πως δεν δινόταν ακριβής αριθμός λέξεων. Θα έπρεπε συνεπώς οι εξεταζόμενοι να σκεφτούν - με τον κανόνα του 1/3 - πως η περίληψή τους έπρεπε να είναι 50 λέξεις, καθώς συνολικά οι δύο παράγραφοι έφταναν τις 150. Ο δεύτερος λόγος έγκειται στο ότι τα δύο προβλήματα που προκαλούν στον πλανήτη οι διατροφικές συνήθειες εν μέρει αλληλεπικαλύπτονται. Το ένα πρόβλημα είναι σαφές πως εντοπίζεται στην 3^η παράγραφο και αφορά την εξάντληση των φυσικών πόρων. Το άλλο πρόβλημα εντοπίζεται στην 2^η παράγραφο στη φράση «έχουν ιδιαίτερα μεγάλο οικολογικό αποτύπωμα». Ωστόσο και η εξάντληση των φυσικών πόρων αποτελεί τμήμα του «οικολογικού αποτυπώματος». Για να μπορέσουν οι μαθητές να καταλάβουν τη διαφορά, θα έπρεπε να διαβάσουν όλο το κείμενο και να σκεφτούν πως στο οικολογικό αποτύπωμα ανήκει η κλιματική μεταβολή αλλά και η εξάλειψη ορισμένων ειδών πανίδας.

β)

Τα μέσα με τα οποία ο συγγραφέας κάνει επίκληση στο συναίσθημα:

σκέψου : β' ενικό ρηματικό πρόσωπο

να «μαγειρέψουμε» έναν καλύτερο κόσμο : μεταφορά

στήριξε: προτρεπτική προστακτική

σημείωση:

μπορούσε ο εξεταζόμενος να αξιοποιήσει ακόμη

- το θαυμαστικό στη φράση «Μικρές αλλαγές μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά!»
- τις αντιθέσεις «δεν κληρονομούμε... δανειζόμαστε», «μικρές αλλαγές... μεγάλη διαφορά»
- την υπερβολή: «να το αξιοποιήσεις μέχρι την τελευταία μπουκιά!»

A2

α) Δομή παραγράφου

Θεματική Περίοδος «Η τροφή μας προέρχεται ...υγιές περιβάλλον»

Λεπτομέρειες-σχόλια “Για κάθε μπουκιά ...ενέργεια”

Κατακλείδα “Τελικά ...για να είμαστε υγιείς”

β) Συνώνυμα

βάζουμε

πληροφορώντας

προσπαθεί

A3.

Σεβαστή επιτροπή του Συνεδρίου,

Αγαπητοί συμμαθητές,

Κυρίες και κύριοι,

Νιώθω ιδιαίτερη τιμή και ευθύνη, καθώς με αφορμή τη σημερινή εκδήλωση μου δίνεται η ευκαιρία να αναφερθώ σε ένα τόσο φλέγον ζήτημα της εποχής μας, που απασχολεί τις περισσότερες χώρες του αναπτυσσόμενου και αναπτυσσόμενου κόσμου: την υγιεινή διατροφή του πληθυσμού της γης.

Αποτελεί κοινό τόπο η διαπίστωση ότι η ισορροπία του πλανήτη εξαρτάται κατά πολύ από τη διατροφή μας. Μάλιστα, ειδικά τα τελευταία χρόνια γίνεται αγώνας ενημέρωσης για τους κινδύνους της κακής διατροφής. Γνωρίζετε συνεπώς ότι η ραγδαία αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού ενδέχεται να οδηγήσει σύντομα στην αδυναμία κάλυψης των επισιτιστικών αναγκών ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ακόμα θα δημιουργηθεί μεταναστευτικό ρεύμα προς τις χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου. Επίσης η κατανάλωση ενέργειας και πόρων για την παραγωγή τροφής επιτείνει το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη, ενώ συνάμα πολλά είδη της χλωρίδας και της πανίδας απειλούνται με εξαφάνιση.

Πέρα ωστόσο από το «περιβάλλον» η κακή διατροφή απειλεί τον καθένα από εμάς ξεχωριστά. Προσωπικά έχω υπάρξει θύμα του καταναλωτικού προτύπου που προβάλλεται από τα ΜΜΕ και τις διαφημίσεις και απαιτεί έναν συγκεκριμένο τρόπο διατροφής. Τα αναψυκτικά με τα άγνωστα συντηρητικά τους, οι εύγευστες και εύκολες τροφές των ταχυφαγείων, και κυρίως η υπερβολική κατανάλωση κρέατος που θεωρούσα ότι θα μου χαρίσει ένα υγιές σώμα, μου προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα. Μαζί με εμένα γνωρίζω πολύ καλά πως αντίστοιχα προβλήματα αντιμετώπισε το σύνολο των συνομήλικών μου, που κινείται μεταξύ παχυσαρκίας και ανορεξίας υποσκάπτοντας καθημερινά το μέλλον του.

Κυρίες και κύριοι,

Ο πλανήτης γη είναι το σπίτι μας. Είναι καιρός να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας και να διαμορφώσουμε ένα υγιές διατροφικό μοντέλο που θα θέσει τα θεμέλια τόσο για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας, όσο και για την βιωσιμότητα της γης.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Περιμένω με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις δικές σας εισηγήσεις και ανακοινώσεις. Και ελπίζω στο διάλειμμα τα εδέσματα που θα μας προσφερθούν να είναι πραγματικά υγιεινά!

(318 λέξεις)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Ο Γιωργάκης είναι αγωνιστής και αισιόδοξος. Όπως φαίνεται μέσα από το σχόλιο του αφηγητή «Δε σταματούσε η ζωή επειδή ήταν πόλεμος», προσπαθεί να συνεχίσει τη ζωή του σε πείσμα της αναπηρίας του αλλά και του πολέμου. Επίσης είναι επινοητικός, δημιουργικός. Ο αφηγητής διαπιστώνει «Κάθε πρωί άλλαζε τη βιτρίνα» και αναρωτιέται-σχολιάζει «πού έβρισκε τόσες ιδέες κι έφτιαχνε κάθε μήνα κι από μία;». Τέλος, είναι επιμελής λόγω του ότι σημειώνει τις συνταγές στο «τεφτέρι που κουβαλούσε πάντα μαζί του».

Σημείωση:

Από το συγκεκριμένο απόσπασμα φαίνεται πως ο Γιωργάκης είναι μοναχικός, καθώς ασχολείται αποκλειστικά με τα γλυκά και η επικοινωνία του με τους ανθρώπους γύρω του στρέφεται γύρω από αυτά. Ωστόσο στην ερώτηση B3 αναφέρεται πως «αντιμετωπίζει την τροφή ως μέσο ανάπτυξης σχέσεων». Σύμφωνα με όσα διαβάζουμε στο συγκεκριμένο απόσπασμα δε θεωρούμε ότι συμβαίνει κάτι τέτοιο, ωστόσο αυτή ήταν η οπτική των θεματοδοτών, και γι' αυτό αποφύγαμε τον χαρακτηρισμό του ως μοναχικού.

B2.

α) Ο αφηγητής σε κάθε σημείο του αποσπάσματος γνωρίζει τις σκέψεις και τα συναισθήματα του ήρωα αλλά και των άλλων προσώπων, ενώ παρακολουθεί κάθε στιγμή της καθημερινότητάς τους. Αυτό φαίνεται από τις φράσεις

«Μα τι κάνει ο Γιωργάκης; Τι μπορούσε να κάνει; Δε σταματούσε η ζωή, επειδή ήταν πόλεμος. Διπλοκλειδωνόταν στο μαγαζί και έβαζε την κρέμα του να βράζει». Στο συγκεκριμένο σημείο αποδίδει τις μύχιες σκέψεις του κεντρικού ήρωα αλλά και το τι έκανε ακόμη και όταν βρισκόταν μόνος του στο μαγαζί.

«Οι υπάλληλοι ξεφόρτωναν κάθε πρωί το βουβαλίσιο γάλα κι εκείνος πάλευε με τα υλικά στο εργαστήριο». Εδώ ο αφηγητής είναι «πανταχού παρών» και διαρκώς παρών παρατηρώντας τι κάνουν οι υπάλληλοι και ο Γιωργάκης.

«Στο Ξενοφώντα έμοιαζε ακατανόητο που οι στρατιώτες ξόδευαν λεφτά σε γλυκά. Ο ίδιος ούτε να τα δει, του έφτανε η ρακή και στο στραγάλι». Ο αφηγητής αποδίδει με ακρίβεια τις σκέψεις και τα συναισθήματα του Ξενοφώντα σχετικά με τα γλυκά του Γιωργάκη.

β) «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά» : Μεταφορά

Ένα γλύκισμα είναι απόλαυση για τον άνθρωπο και η καθημερινότητα του γίνεται πιο ευχάριστη. Με τη μεταφορά δείχνει τη μεγάλη σημασία που απέδιδε ο ίδιος στα γλυκά που παρασκεύαζε.

«Μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο»: Παρομοίωση

Ο ήρωας εκτελεί με απόλυτη αφοσίωση και ευλάβεια τις συνταγές με τις οδηγίες τους που έχει συγκεντρώσει στο τεφτέρι του, όπως ακριβώς οι Χριστιανοί τηρούν τις εντολές του Ευαγγελίου.

B3.

Στο απόσπασμα παρουσιάζεται ο νεαρός ήρωας Γιωργάκης που η αναπηρία του δεν τον εμπόδιζε να αναπτύξει το ταλέντο του στην ζαχαροπλαστική, καθώς το αξιοποιούσε ως μέσο διαφυγής από τα δύσκολα χρόνια του πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει ο ήρωας τη δημιουργία των γλυκών είναι ανάλογος με προσωπικά μου βιώματα. Αν και δεν ασχολούμαι ακόμα ο ίδιος με τη μαγειρική, εντούτοις εντυπωσιάζομαι από τον τρόπο με τον οποίο οι γονείς μου μαγειρεύουν εκδηλώνοντας με αυτό τον τρόπο την αγάπη και τα συναισθήματά τους. Πολλές φορές νιώθω πως όταν είναι ευδιάθετοι τα φαγητά γίνονται πιο νόστιμα, ενώ όταν είναι στενοχωρημένοι ή βιαστικοί είναι άνοστα και άγευστα. Ακόμη παρατηρώ ότι συχνά αφήνουν ελεύθερη τη φαντασία τους, προκειμένου να κάνουν νέους συνδυασμούς ή να τα παρουσιάσουν με πιο ευρηματικούς τρόπους για να μας εκπλήξουν και να μας ευχαριστήσουν. Γενικότερα στην οικογένεια μου η προετοιμασία ενός γεύματος αποτελεί μια ευκαιρία να βρεθούν όλα τα μέλη στον ίδιο χώρο, να επικοινωνήσουν και να εκφράσουν τα βαθύτερα συναισθήματά τους. Θα ήθελα λοιπόν, όταν μεγαλώσω να έχω τη δυνατότητα ακόμα και σε ερασιτεχνικό επίπεδο να ασχοληθώ με τη μαγειρική αποτυπώνοντας τα αισθήματά μου. (189)

ρούλα μακρή

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ: τα θέματα αντλήθηκαν μέσα από την ύλη που διδάσκεται στις τρεις τάξεις του Λυκείου αλλά και του Γυμνασίου. Οι ασκήσεις A1β, A2, B1 και B2 βατές και ορισμένες ιδιαίτερα εύκολες. Οι ερωτήσεις στις ασκήσεις που ζητούσαν παραγωγή λόγου (A3, B3) ήταν απαιτητικές ως προς το ζήτημα των προσωπικών εμπειριών που έπρεπε να ανακαλέσουν οι εξεταζόμενοι. Πιστεύουμε πως αυτό το σημείο, που παραδοσιακά τους δυσκολεύει, θα τους δυσκολέψει και τώρα. Αμφιλεγόμενη είναι η A1, η περίληψη, για λόγους που αναφέραμε στην αντίστοιχη απάντηση.

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ρούλα μακρή

